

Operation for spinalstenose/slidgigt i lænden for pres på nerverne til benene

Du skal have lavet en operation, som skal give mere plads i din lændehvirvelsøjle, hvor sækken med nerverne til benene er i klemme på grund af slitage. Det kaldes spinalstenose.

Mellem alle ryghvirvlerne sidder der bruskskiver, som kaldes diskus. Diskusserne kan med alderen blive svækkede. Det gør, at de kan begynde at bule ud og trykke på nerverne, som løber i rygkanalen og ned til benene. Derudover kan almindeligt slid i leddene og fortykkede ledbånd i rygsøjlen gøre, at der kommer knogleudbygninger, som også kan presse på nerverne.

Operationens formål er at skabe mere plads i det område af rygmarvskanalen, som er påvirket af enten brusk eller knogle.

Operationen foregår med minimalt invasive teknikker. Det vil sige, at åbningen i lænden er minimal, og knoglefrilægningen er ligeledes minimal – dog således, at pladsen naturligvis er tilfredsstillende genskabt.

70 % mærker en væsentlig forbedring efter operationen, 20 % mærker nogen forbedring, mens 10 % ikke mærker nogen væsentlig forbedring.

Sådan foregår operationen

Bedøvelse

Under operationen er du fuldt bedøvet. Inden du bliver bedøvet, får du lagt et drop, som giver dig væske gennem et plastikrør i håndryggen. Lægen, der skal operere, taler først med dig om, hvad der skal foregå, og herefter bliver du bedøvet.

Selve operationen

Lægen starter med at lægge et snit over den del af lænden, der er påvirket. Herefter blotlægges et område af rygsøjlen, og lægen kan herefter åbne rygmarvskanalen og fjerne brusk og knogleudbygninger, som er skyld i smerterne. Herefter lukkes såret med tråd, og såret dækkes med et plaster.

Selve operationen varer 1-1½ time. Du kan forvente at være indlagt indtil dagen efter operationen.

Sådan forbereder du dig

Mød fastende

Du skal faste, før du skal bedøves. Følg disse regler, medmindre du har fået andet at vide af lægen:

- **Stop med at spise 6 timer før.** Det gælder al mad.
- **Stop med at drikke 2 timer før.** Du må gerne drikke klare væsker indtil 2 timer før. Klare væsker kan være: vand, saftvand, te, kaffe, juice uden frugtkød. Væsken må gerne indeholde sukker. Din krop kan bruge energien, så du har det godt.
- **Put intet i munden fra 2 timer før.** Lad være at tygge tyggegummi, spise pastiller eller andet, der stimulerer dannelsen af spyt.
- **Du må tage medicin som aftalt med anæstesilægen.** Er du i tvivl, så lad være at tage medicinen, men medbring den.
- **Særligt for børn og unge under 18 år.** Følg reglerne ovenfor. Du må drikke klare væsker indtil 1 time før.

Er du i tvivl, så kontakt os. Det er vigtigt for din sikkerhed under bedøvelsen, at du følger reglerne. Du kan se en video om fastereglene her:

<https://video.rn.dk/sadan-faster-du-for-en-operation>

Vask dig grundigt før operationen

Tag et bad om aftenen eller morgenen, og vask dig grundigt med vand og sæbe – særligt på stedet for indgrebet. Tag også renvasket tøj på. Undlad at smøre dig ind i fed creme, da det gør det vanskeligt at desinficere dig inden operationen. Så har du gjort det, du kan, for at mindske risikoen for infektion.

Fjern makeup og løse genstande

Af hensyn til hygiejne og sikkerhed under operationen, skal du forberede dig således:

- **Makeup.** Fjern al makeup og neglelak. Under operationen skal vi kunne iagttage din hudns naturlige farver og sikre overvågningen.
- **Smykker.** Fjern løse dele såsom smykker, ur og ringe. Smykker er samlingssted for bakterier, der øger risikoen for infektion.
- **Daglige hjælpemidler.** Briller, høreapparat og tandprotese tager vi af dig lige inden narkosen.
- **Kontaktlinser.** Du skal fjerne dine linser inden operationen. Det kan være en god ide at tage dine briller med, hvis du har meget svært ved at se uden linser.

Efter operationen

Hurtigt ud af sengen

Det er vigtigt, at du efter operationen kommer i gang med at bevæge dig. Det mindsker risikoen for komplikationer. Du skal derfor forvente, at vi allerede få timer efter operationen beder dig om at komme ud af sengen og gå omkring. Vi støtter dig selvfølgelig i det omfang, du har brug for det.

Sig til, hvis du får smerter

Du kan få smerter, men disse vil hurtigt aftage. Vi tilbyder dig smertestillende medicin, og hvis du har behov for mere, må du sige til. Du skal ikke have flere smerter, end du kan komme ud af sengen samt kan slappe af. Sammen finder vi en smertebehandling, der passer til dig.

Træn efter de anvisninger, du har fået

Som udgangspunkt skal du orientere dig i det materiale, du har fået tilsendt: informationspjece og øvelsesprogrammet. Du kan også downloade en app, der hedder Region Nord genoptræning. Så kan du se, hvordan du skal udføre øvelserne på din telefon, iPad eller computer. Derudover skal du orientere dig på hjemmesiden <https://aalborguh.rm.dk/denaktiverygpatient>

Størstedelen af patienterne forventes efter operationen selvstændigt at kunne udføre de anbefalede øvelser og tage ansvar for egen mobilisering og tilbagevenden til vanligt funktionsniveau og hverdagsaktiviteter. Enkelte patienter kan i særlige tilfælde have behov for en fysioterapeutisk vurdering efter operationen.

Du skal lave det tilsendte øvelsesprogram hver dag og gå daglige ture.

Aftal at blive hentet af en pårørende

Sørg for at have en pårørende til at ledsage dig eller køre dig hjem. Du kan godt blive transporteret i en almindelig bil, dog skal du helst ikke sidde ret op, men sidde på et tilbagelænet sæde. Du må selv føre bil, når du føler, at det er forsvarligt.

Når du kommer hjem

Aftal at få fjernet operationstråd

Du skal selv kontakte din læge og bestille en tid til at få fjernet operationstråd. Tråden kan fjernes cirka 7-10 dage efter operationen.

Fjern plasteret

Hvis plasteret bliver vådt, skal det skiftes. Du kan fjerne plasteret 2 dage efter operationen. Herefter kan du også tage brusebad uden at have forbindelse på.

Kontakt egen læge ved betændelse

Kommer der i området omkring såret rødme, hævelse og varme, eller begynder såret at væske, skal du straks kontakte egen læge. Det kan være tegn på betændelse.

Vær aktiv

Du skal genoptage dine vanlige aktiviteter hurtigst muligt. Dine aktiviteter bør ikke fremprovokere yderligere smerter. Det er vigtigt, at du selv mærker efter, hvor meget du kan holde til, og hvornår du føler behov for en pause. Du anbefales at gå ture dagligt og lave lettere husarbejde såsom at tørre støv af, vaske op og lave mad. Du bør ikke arbejde i foroverbøjet eller akavet stilling, da det belaster ryggen og operationsstedet. Du anbefales at finde en aktivitet/motionsform, som du kan fortsætte med på længere sigt fx gåture, cykling, svømning eller gymnastik.

Gå på arbejde, når du er klar

Du kan gå på arbejde, når du føler, at du er klar. Det afhænger af, hvilken type arbejde du har, og hvor hurtigt din krop er klar til at udføre arbejdet. Tal eventuelt med din læge, hvis du har brug for en længere sygemelding.

Komplikationer

I sjældne tilfælde kan der opstå komplikationer i forbindelse med operationen. Komplikationerne kan være følgende:

- Hul på hinden omkring nerverne. Hullet lappes ved operationen. Det giver ingen varige mén, men kan kræve nogle dage, hvor du skal ligge i sengen under indlæggelse.
- Skade på en af de nerver, som operationen skulle fritlægge.
- Infektion i rygsøjlen eller omkring nerverne opstår hos nogle få ud af 1000 opererede patienter. Hos lidt flere kan der opstå en mere overfladisk infektion i såret.

Kontrol

Du bliver ikke indkaldt til kontrol på hospitalet.

Hvis du 12-16 uger efter operationen har haft markant bedring, og dine gener er aftaget i en sådan grad, at dit funktionsniveau i hverdagen er betydeligt bedret, behøver vi ikke høre yderligere fra dig.

Hvis du derimod ikke føler, at operationen har haft den ønskede virkning, vil vi gerne høre fra dig på telefonnummer 97 66 24 40. Du kan ringe mandag til fredag mellem klokken 8.00 og 9.00.

Kontakt og mere viden

Har du spørgsmål operationen, er du velkommen til at kontakte os.

Neurokirurgisk Sekretariat

Tlf. 97 66 24 00

Vi træffes: Mandag – fredag 8.00 – 15.00, efter 13.00 kun akutte henvendelser

Neurokirurgisk Ambulatorium, sygeplejerske

Tlf. 97 66 24 40

Vi træffes bedst: Mandag – fredag 8.30 – 9.30

Sengeafsnit NHH, Neurokirurgi

Tlf. 97 66 24 30

Vi træffes bedst i dagtimerne, dog ikke 7.00 – 8.00 og 15.00 – 16.00